

Ystävyyssvierailulla Euroopan kulttuuripääkaupungissa, Pécsissä

Lahtelaisia ja isäntiä maaseutukierroksella otetussa ryhmäkuvassa Bolyssa

Suomi-Unkari Seuran Lahden osaston 19-henkinen ryhmä teki heinäkuussa viikon matkan Pécsin Unkari-Suomi -seuran vieraaksi. Tämänkertainen vierailu oli meille lahtelaisille ja päijäthämäläisille jo kahdestoista vuonna 1977 käynnistyneessä perinteessä, jota on toteutettu säännöllisesti kolmen vuoden rytmissä. Viime vuosina rytmiä on jopa tihennetty, jotta me pääsimme tutustumaan Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden viettoon paikan päällä.

Lahden ja Pécsin yhdistysten vierailuvaihdossa palattiin muutama vuosi sitten takaisin vanhaan perinteeseen sikäli, että ohjelmaan otettiin jälleen isäntämaan kielen opiskelu. Tällä kertaa kielen opiskelu onnistui erinomaisesti, ei vähiten loistavien opettajiemme – Károly Tóthin ja Judit Farkasin (jota avustivat Anja Haaparanta ja hänen poikansa Taneli) – ansiosta. Aamuisin järjestetyt kielitunnit rytmittivät ohjelmaa sopivasti ja toivat siihen aitoa sisältöä.

Kielitunnit toteutettiin Suomen kunniakonsuli György ”Juri” Katorin omistamassa Szent György Fogadó -hotellissa, joka toimi muutoinkin vierailun tukikohtana. Siellä järjestettiin niin lounasruokailut kuin päätösillanviettokin.

Vierailuohjelmaan sisältyi kieliopintojen ohella mm. kaupungin vastaanotto, Mihály Munkácsyn ”Trilogia”-näyttely (kolme jättiläismäistä maalausta pääsiäisviikolta), kaupunkikävely ja

maakuntaretki, jolla tutustuimme lukuisiin seudun saksalaisperinnettä edustaviin kyliin (Mecseknádasd, Óbánya, Geresdlak ja Bóly). Geresdlakissa tapasimme kunnan edustajien ohella myös paikallisen suomalaisyhteisön asukkaita ja kuulimme, miten elämä sujuu unkarilaiskylässä. Jopa viitisentoista suomalaisperhettä on hankkinut itselleen kakkosasunnon tästä runsaan tuhannen asukkaan taajamasta. Bolyssa nautimme helteisen päivän päätteeksi maittavan illallisen Kucs-viinikellarissa.

Vaikka vierailun virallinen ohjelma oli rakennettu sopivan väljäksi, niin isäntäperheet olivat vanhaan tapaan rakentaneet siihen toisen mokoman lisää, joten aikaa löysäilyyn ei juuri jäänyt.

Yksi odotettu tutustumiskohde oli Pécsin kulttuuripääkaupunkivuosi. Vuosi on niin täynnä tapahtumia, että lyhyellä visiitillä näimme niistä vain pienen vilauksen. Viikon päätapahtuma oli ydinkeskustaan levittäytynyt kansainvälinen katuteatteri- ja katusirkusfestivaali, johon liittyviä esityksiä saattoi iltaisin ihailia kaupungin keskusaukiolla, Széchenyi tér'illä. Päiväsaikaan viereisellä Jókai-aukiolla saattoi seurata lasten nukketeatteria ja nuorten jonglöörien taidon näytteitä. Myös Munkáczyn trilogia-näyttely oli osa kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmaa.

Kulttuuripääkaupunkivuosi oli nähtävissä myös massiivisissa rakennushankkeissa. Alueellinen kirjasto ja tietokeskus sekä kongressi- ja konserttitalo olivat jo melko pitkällä. Molemmat avataan vielä tänä syksynä. Sen sijaan Zsolnayn ”kulttuurikortteli” oli huomattavasti keskeneräisempi. Alueelle tulee aikoinaan sijoittumaan Zsolnayn perheen ja tehtaan historiaa esittelevän näyttelytilan ohella mm. taidekeramiikkapajoja ja -kauppoja, planetaario, Bobita-nukketeatteri, muita kulttuurilaitoksia sekä yliopiston kuvataiteiden ja musiikin tiedekunta. Zsolnayn kulttuurikortteli on Pécsin kulttuuripääkaupunkivuoden kallein investointi ja lajissaan yksi suurimpia hankkeita Euroopassa. Kuitenkin vasta paikan päällä sai kuvan siitä, kuinka massiivisesta ja kunnianhimoisesta hankkeesta on kyse.

Pécsissä on kulttuuripääkaupunkivuoden merkeissä uudistettu lukemattomia puistoja ja aukioita. Myös kaupungin keskusaukio, kaupungintalon vieressä oleva Széchenyi tér on kokenut melkoisen muodonmuutoksen. Aukio on samalla suljettu autoliikenteeltä. Autot ovatkin käytännössä lähes kadonneet kaupungin historiallisesta keskustasta, jolla on itä- länsisuunnassa mittaa lähes 1,5 kilometriä. Ydinkeskustasta on entistä selvemmin muotoutunut aito eurooppalainen kaupunki, jonka historiaan, kulttuuriarteisiin ja leppoisaan tunnelmaan saa tuntuman omin jaloin liikkumalla.

Ilkka Haapola

Tässä alkeiskurssin osanottajia loppuentissä (kuvassa Sirkka Mikkonen, Janne Manu, Noora Nylander ja Milja Kivinen)

Jatkokurssilaiset testasivat taitojaan myös kaupungilla. Tässä ollaan matkalla hedelmä- ja vihanneskauppaan (kuvassa Annikki Saarinen, Károly Tóth, Arja Jaatinen, Paula Rantanen, Isztván Nagy ja Terhi Juvonen).